

Suomi liikkeelle -ohjelman valtionavustus liikunnallisen luontomatkailun ja saaristolaiosten liikkumisen edistämiseen

Infowebinaari 21.1.2026

Ohjelma

Webinaari tallennetaan

9.00 Tervetuloa

Avustuksen hakeminen haeavustuksia.fi -järjestelmässä, Tuija Laukkanen

Keskustelua

Liikunnallisen luontomatkailun edistäminen, Laura Latvakoski ja Vesa Kahilampi

Keskustelua

Saaristolaisten liikkumisen edistäminen, Laura Latvakoski

Keskustelua

11.00 Webinaarin päätös viimeistään

Suomi liikkeelle –ohjelma

- Hallitusohjelmaan sisältyvän Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteena on, että eri ikäiset ihmiset liikkuvat aiempaa enemmän. Ohjelmalla edistetään mahdollisuuksia liikkua ja liikkumista tukevia arjen valintoja.
- Liikkumisen edellytyksiin vaikutetaan eri hallinnonaloilla ja siksi Suomi liikkeelle -ohjelman toimia toteutetaan eri ministeriöissä. Päämääränä on, että yhteiskunnan rakenteet luovat yhä paremmat edellytykset liikkumiselle.
- Ohjelman rahoitukseen on varattu hallituskaudelle 80 miljoonaa euroa eli noin 20 miljoonaa euroa / vuosi.
- Ohjelman toteutusta ohjaa ja seuraa Liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn ministerityöryhmä.

MMM:n haku

- MMM on saanut jaettavaksi vuoden 2026 Suomi liikkeelle –määrärahaa 1,15 milj. euroa
- MMM toteuttaa Suomi liikkeelle -ohjelman valtionavustushaun liikunnallisen luontomatkailun ja saaristolaisten liikkumisen edistämiseksi
- MMM:n haku sisältää kaksi eri linjaa:
 1. Liikunnallisen luontomatkailun edistäminen (1 milj. euroa)
 2. Saaristolaisten liikkumisen edistäminen (150 000 euroa)
- Hankkeet voivat olla käynnissä vuoden 2027 loppuun asti
- Haku on auki 9.2. klo 12.00 asti haeavustuksia.fi –sivustolla

Valtionavustuksen hakeminen Haeavustuksia.fi-palvelussa

21.1.2026

Tuija Laukkanen, ohjaus-, talous- ja suunnitteluyksikkö

Valtionavustustoiminnan digipalvelut

- Rahoituksen hakijat ja saajat asioivat Haeavustuksia.fi-palvelussa

[Kaikki valtionavustushaut yhdessä paikassa – Haeavustuksia.fi](#)

- Tutkiavustuksia.fi-palvelu on avoin kaikille

[Valtionavustukset - Tutkihallintoa.fi](#)

- Kenelle ja mihin käyttötarkoitukseen valtionavustusta on myönnetty

Tunnistaudu ja hae avustusta 1/3

- Valtionavustusten hakeminen ja asiointi edellyttää Haeavustuksia.fi-palveluun tunnistautumista
- Palveluun kirjautuminen edellyttää, että sinulla on tai sinulle on annettu valtuudet Suomi.fi-palvelussa asioida Haeavustuksia.fi-palvelussa
- Haeavustuksia.fi -palvelussa voi asioida myös tietyillä kaupparekisteriin, Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ) tai yhdistysrekisteriin merkityllä asiointiin oikeuttavilla rooleilla
 - **Kaupparekisteriin merkitty**
yrityksen toimitusjohtaja (TJ)
yrityksen toimitusjohtajan sijainen (TJS)
yrityksen nimenkirjoittaja, jolla on oikeus edustaa yritystä yksin (NIMKO)
elinkeinoharjoittaja (ELI)
 - **Yhdistysrekisteriin merkitty**
puheenjohtaja (PJ)
jäsen (J)
nimenkirjoittaja, jolla on oikeus edustaa yhdistystä yksin (NIMKO)
- **Valtuudet annetaan Suomi.fi palvelussa: [Valtuudet - Suomi.fi](#)**
- Valtuuksien puuttuessa ota yhteyttä yhteisösi Suomi.fi -valtuuksia hallinnoivaan henkilöön

Tunnistaudu ja hae avustusta 2/3

- Lisätietoja valtuuksista saa DVV:n (Digi- ja väestötietovirasto) asiakaspalvelusta
 - Sähköposti: organisaatiopalvelut@dvv.fi
 - Puhelinpalvelu: 0295 53 5115 (pvm/mpm)
 - Arkisin klo 9.00–15.00
- Oikeutesi yhteisön, yrityksen tai henkilön puolesta asiointiin tarkistetaan Suomi.fi-palvelun valtuusrekisteristä kirjautumisen yhteydessä
- Katso tarkemmat ohjeet käytettävissäsi olevista tunnistautumisen tavoista Valtiokonttorin antamasta ohjeesta:
 - <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/valtionavustuspalvelut/haeavustuksia/#suomi-fi-tunnistautuminen>

Tunnistaudu ja hae avustusta 3/3

Haeavustuksia.fi-palveluun on kolme erilaista valtuutta:

1. **Valtionavustusten hakemisen valmistelu:** Valtuutettu voi valmistella valtionavustusten hakemista ja avustuksiin liittyviä jatkotoimenpiteitä.
2. **Valtionavustusten hakeminen:** Valtuutettu voi valmistella valtionavustusten hakemista ja avustuksiin liittyviä toimenpiteitä sekä toimittaa ne käsiteltäväksi (allekirjoittaa ja lähettää hakemuksen).
3. **Valtionavustusten hakeminen ja tietojen hallinnointi:** Valtuutettu voi valmistella valtionavustusten hakemista ja avustuksiin liittyviä toimenpiteitä, toimittaa ne käsiteltäväksi (allekirjoittaa ja lähettää) sekä hallinnoida valtuuttajaan liittyviä tietoja (pankkitilitietoja).

Omat tiedot

- Hakijan omina tietoina käytetään muihin viranomaisrekistereihin tallennettua tietoa. Tästä syystä kaikkien tietojen muokkaaminen ei ole palvelussa mahdollista, vaan tiedot on päivitettävä viranomaisten rekisteriin
 - Tällainen tieto on esimerkiksi hakijan nimi, osoite ja Y-tunnus.
- Palvelussa ylläpidettävien tietojen muokkaaminen on osin mahdollista vain valtuusroolin ”Valtionavustusten hakeminen ja tietojen hallinnointi” omaavalle henkilölle.
 - Tällainen tieto on esim. pankkiyhteystieto.
- Hakija vastaa yhteystietojensa ajantasaisuudesta koko valtionavustusprosessin ajan.

Hakulomake

- Hakulomakkeiden perusrakenne on kaikissa hauissa samanlainen, mutta hakukohtaista räätälöintiä tehdään rahoitettavan toiminnan pohjalta.
- Lomakkeella pyydetään pakollisia tietoja, joita ilman hakemuksen allekirjoittaminen ja lähettäminen ei ole mahdollista.
- Hakemukselle tulee saada hakijayhteisön sääntöjen mukainen määrä allekirjoituksia ennen hakemuksen lähettämistä. **On hyvä huomata, että allekirjoituksen jälkeen hakemus tulee vielä lähettää!**
 - Haku aikana hakija voi palauttaa lähettämänsä hakemuksen käsiteltäväksi, allekirjoittaa sen sekä lähettää sen uudelleen.
- Kaikkien allekirjoittajien tulee olla valtuutettu palveluun.
- Allekirjoittaminen tapahtuu kirjautumalla palveluun ja menemällä omat asiat/keskeneräiset -valikosta hakemukselle

TARKASTELE HAKEMUSTA

testi

Hakemuksen hallinnointi

Hakijan tiedot

Tavoitteet ja
vaikuttavuus

Toiminnan toteutus

Kustannusarvio ja
rahoitus

Yhteystiedot

Haun tavoitteet

- Alueen liikunnallisen luontomatkailun palveluiden ja yhteistyörakenteiden kehittäminen (liikunnallinen luontomatkailu)
- Kaikenikäisten saaristolaisten liikkumisen ja toimintakyvyn mahdollistaminen ja lisääminen saaristossa (saaristolaisten liikkumisen edistäminen)

Käyttötarkoitus

Mihin tarkoitukseen avustusta haetaan (julkinen kuvaus) *

Muista lukea infolaatikot!

i Kuvaile lyhyesti hanketta, johon avustusta haetaan. Kerro esimerkiksi mihin toimialan tarpeeseen tai ongelmaan toimintanne vastaa. Tarkempi sisällöllinen kuvaus annetaan Tavoitteet ja vaikuttavuus sekä Toiminnan toteutus osioissa.

Kuvaus julkaistaan Tutkiavustuksia.fi -palvelussa.

Muokkaa

2000 / 2000

OMAT ASIAT

OMAT TIEDOT

LAUSUNTOPYYNNÖT

Keskeneräiset

Avustusasiat

Saadut avustukset

Avustusasiat

Listalla näet kaikki lähettämäsi hakemukset, ja niiden käsittelyn tilanteen. Myönteisen avustuspäätöksen saaneet asiat näkyvät myös Saadut avustukset -osiossa.

Muista hakea valtuudet ajoissa.

Valmistele hakemus huolellisesti ja lähetä hakemus hakuaikana!

Tutustu palvelun käyttöohjeisiin!

- Linkki Haeavustuksia.fi-palvelun käyttöohjeisiin löytyy palvelun alatunnisteesta.
 - <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/valtionavustuspalvelut/haeavustuksia/#kayttoohjeet>
- Palveluun liittyviin kysymyksiin ja teknisiin ongelmiin saat tukea Valtiokonttorista.
 - tuki.haeavustuksia@valtiokonttori.fi
 - Asiakaspalvelu puhelimitse ma, ke, pe klo 14-16: +358 295 50 3760

KIITOS!

tuija.laukkanen@gov.fi

Liikunnallisen luontomatkailun edistäminen

Liikunnallisen luontomatkailun edistäminen

Tavoitteet

- Hankkeiden tavoitteena on kehittää alueen liikunnallisen luontomatkailun palveluita ja yhteistyörakenteita. Hankkeilla lisätään mahdollisuuksia lihasvoimin tapahtuvaan luontoliikuntaan, kuten pyöräily, lumikenkäily, uinti, kiipeily ja vaeltaminen, sekä kehitetään siihen liittyviä palveluita ja yhteistyörakenteita.
- Hankkeet edistävät matkailijoiden mahdollisuuksia fyysisesti aktiiviseen, vastuulliseen ja turvalliseen liikkumiseen luonnossa. Toimivat palvelut madaltavat kynnystä liikunnalliseen matkailuun ja rohkaisevat myös paikallisia ja kausiasukkaita liikkumaan luonnossa enemmän, mikä puolestaan tukee terveyden, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehitystä.
- Hankkeiden toimenpiteet edistävät alueiden matkailullista vetovoimaa sekä paikallisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. Hankkeiden avulla vahvistetaan kuntien ja kaupunkien mahdollisuuksia kehittää alueensa matkailua ja vahvistaa alueen matkailukehittämisen koordinoitua ja johtamista.
- Hankkeissa edellytyksenä on hakijana toimivan kunnan tai kaupungin yhteistyö (kirjallinen sitoumus hankehakemuksen liitteenä) alueen matkailun alueorganisaation kanssa. Lisäarvoa hankkeen vaikuttavuudelle tuo hankekumppanuus alueen matkailuyritysten kanssa. Jos hankkeessa on mukana yrityksiä, ei hankkeesta saa syntyä yksittäiselle yritykselle valtiontueksi luettavaa taloudellista hyötyä.

Haussa jaettavat varat

- Liikunnallisen luontomatkailun hankkeisiin myönnetään valtionavustusta enintään 1 milj. euroa
- Valtionavustusta voidaan myöntää enintään 70 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Hankkeissa edellytetään vähintään 30 prosentin omarahoitusta.

Kenelle avustusta voidaan myöntää

- Valtionavustusta voivat hakea ja saada kunnat ja kaupungit.

Mihin käyttötarkoitukseen voidaan myöntää

- Hankkeisiin, joissa kehitetään alueen liikunnallisen luontomatkailun palveluita ja yhteistyörakenteita. Hankkeissa edistetään lihasvoimin tapahtuvaa luontoliikuntaa, kuten pyöräilyä, lumikenkäilyä, uintia, kiipeilyä ja vaeltamista, sekä kehitetään siihen liittyviä matkailupalveluita ja yhteistyörakenteita.
- Haettavissa hankkeissa voidaan kehittää esim. luontomatkailupalvelujen esteettömyyttä, kokonaisturvallisuutta tai digitaalista saavutettavuutta, kehittää kulttuuriympäristöissä tapahtuvaa liikunnallista luontomatkailua, kehittää yhteistyötä esim. reittien hallinnointiin, vahvistaa viestintää tarjolla olevista palveluista tai tehdä pienimuotoisia pilotteja uusien palvelujen tai tapahtumien testaamiseen.
- Avustusta ei myönnetä fyysisten retkeilyrakenteiden (kuten esim. pitkospuiden, tulistelupaikkojen, laitureiden, reittien yms.) rakentamiseen.
- Valtionavustusta voidaan myöntää esimerkiksi seuraaviin kustannuksiin (ks. tarkemmin vakioehdot): • Henkilöstö (palkat) • Ostopalvelut • Matkakulut • Muut kulut (mm. tilat, laitteet)

Valtiontukikriteerit

Jos hankkeessa on mukana yrityksiä, ei hankkeesta saa syntyä yksittäiselle yritykselle valtiontueksi luettavaa taloudellista hyötyä.

Valtiontuen määritelmä annetaan EU:n perussopimuksissa.

4 ehtoa:

- Myönnetty julkisista varoista tai valtion toimesta
- Antaa kilpailuetua
- Luonteeltaan valikoiva (tietyt yritykset, tuotannonalat, alueet)
- Vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (suora tai epäsuora vaikutus)

Kaikkien neljän ehdon tulee täytyä

Valtiontuen määritelmä

- Tuensaaja on toimija (undertaking), joka harjoittaa taloudellista toimintaa (economic activity)
 - Voi olla yritys/yhteisö/yksilö
 - Taloudellisen toiminnan käsite hyvin laaja: mikä tahansa toimija, joka myy tavaroita tai palveluja markkinoilla.
- Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan
 - Tuotteen/yrityksen ei tarvitse ylittää valtion rajoja
 - Vaikutusta ei tarvitse todistaa
- Ei merkitystä mitä muissa jäsenvaltioissa maksetaan

Valtiontuen määritelmä

- Objektiivinen: tuen tai tuensaajan tavoitteilla tai tarkoituksella ei merkitystä tuen hyväksyttävyyden kannalta
- Kattaa suoran ja epäsuoran tuen kaikki muodot
 - Kaikki, mikä alentaa normaaleja kustannuksia tai antaa etua suhteessa kilpailijoihin
 - Esim. palvelun ostaminen julkisella rahalla yli markkinahintaan voi antaa epäsuoraa valtiontukea palveluntarjoajalle
- Julkiset varat tai julkishallinnon kontrolloimat varat, ml. kunnat
- Kaikkia palvelevat toimenpiteet eivät ole valtiontukea
 - Alueen houkuttelevuutta yleisesti parantavat toimenpiteet

Hankkeen valtiontukiehdot

- EU-tasolla valtiontuki on lähtökohtaisesti kiellettyä, ellei se ole erikseen sallittua.
- Sallitulle valtiontuelle on erilliset menettelyt tai poikkeukset, joiden ehtoja tulee noudattaa.
- Suomi liikkeelle –hankkeen MMM:n osuuden säädöspohja edellyttää, että avustuksesta ei saa muodostua valtiontukea.
- EU-tasolla sallittukaan valtiontuki ei ole tämän hankkeen puitteissa mahdollista, ainoastaan toimenpiteet, jotka eivät ole valtiontukea.

Esimerkkejä

Ei-valtiontukea:

- Yksityishenkilöiden liikuntamahdollisuuksien edistäminen
- Koordinointi alueen toimijoiden kanssa siten, ettei yksittäistä yritystä suosita
- Mahdollinen ei-mitattava mainehyöty osallistumisesta
- Julkisesti ostettu markkinahintainen ja –ehtoinen palvelu, jos kaikilla tarjoajilla mahdollisuus hakea

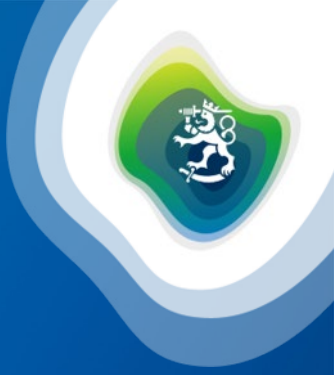
Valtiontukea:

- Yhden yrityksen tai yritysjoukon nettisivujen kehittäminen tai mainostaminen
- Näennäisesti avoimet toimenpiteet, joissa hyötyjänä on tosiasiasa tietty yritys tai yritysjoukko

Kysymyksiä

Saaristolaisten liikkumisen edistäminen

Saaristolaisten liikkumisen edistäminen

Tavoitteet:

- Hankkeiden tavoitteena on mahdollistaa ja lisätä kaikenikäisten saaristolaisten liikkumista ja toimintakykyä saaristossa.
- Hankkeiden kautta kunnat tai järjestöt voivat tunnistaa liikkumistapoja saaristolaisten toiveita ja tarpeita kuunnellen ja viedä ne käytäntöön. Keskeistä on löytää saaristolaisia innostavia liikuntamuotoja, jotka voidaan toteuttaa saaristossa joko ulkona tai kouluissa, kylätaloissa tai muissa yhteisöllisissä tiloissa. Esimerkiksi pitkään haaveissa ollut salibandytoiminta, pilates-tunnit, seniorijumppa voidaan käynnistää toimenpiteen myötä.
- Hankkeiden myötä liikuntatarjonta saaristossa lisääntyy, minkä kautta saaristolaisilla on mahdollisuus harrastaa liikuntaa monipuolisemmin. Hankkeiden myötä syntyneet liikkumismuodot hyödyntävät myös saariston kausiasukkaita, jotka viettävät yhä pidempiä aikoja saaristossa.
- Hankkeilla ja sitä kautta liikunnan lisääntymisellä on merkittävät hyvinvointi- ja terveysvaikutukset. Liikkumisen lisäksi toimenpide lisää saaristolaisten yhteisöllisyyttä, sillä liikkumismuodot toteutetaan saaristossa. Hankkeilla on myös ilmasto- ja kestävyysnäkökulma: sen sijaan, että saaristolaiset matkustavat liikkumismahdollisuuksien luo, liikunta tuodaan saaristoon.
- Hankkeen aikana on tavoitteena sitouttaa toimijat (kunnat, järjestöt, yhdistykset) liikuntamuotojen järjestämiseen ja tavoitteena on, että toiminta jatkuu näiden tahojen avulla hankkeen päätyttyä.

Haussa jaettavat varat:

- Saaristolaisten liikkumisen edistämisen hankkeisiin myönnetään valtionavustusta enintään 150 000 euroa
- Valtionavustusta voidaan myöntää enintään 90 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Hankkeissa edellytetään vähintään 10 prosentin omarahoitusta.

Kenelle avustusta voidaan myöntää:

- Valtionavustusta voivat hakea ja saada kunnat ja kaupungit sekä yhdistykset tai järjestöt. Avustusten tulee kohdentua saaristokuntiin ja –osakuntiin (valtioneuvoston asetus saaristokunnista ja -osakunnista, 1089/2016) ja niiden saaristoalueille.

Mihin käyttötarkoituksiin voidaan myöntää:

- Toimiviin tapoihin tuoda liikuntamahdollisuudet saaristoon saaristoympäristöä (ml. rakennukset) hyödyntäen ja saaristolaisia kuunnellen
- Matalan kynnyksen liikuntatapoihin kaikenikäisille saaristolaisille, myös kausiasukkaille
- Valtionavustusta voidaan myöntää esimerkiksi seuraaviin kustannuksiin (ks. tarkemmin vakioehdot): • Henkilöstö (palkat) • Ostopalvelut • Pienimuotoiset laite- ja välinehankinnat • Matkakulut

Kysymyksiä

Arviointiperusteet

Tavoitteet ja vaikuttavuus

- Hankkeen potentiaali (haun linjasta riippuen):
 - lisätä saaristolaisten liikkumista omassa lähiympäristössä heidän toivomallaan tavalla tai
 - kehittää alueen liikunnallisen luontomatkailun palveluita ja yhteistyörakenteita (hankkeiden edellytyksenä on yhteistyö (kirjallinen sitoumus hankehakemuksen liitteenä) alueen matkailun alueorganisaation kanssa)
- Potentiaali jatkuvuuteen myös rahoituksen päätyttyä
- Hankkeelle asetettujen tavoitteiden sekä tavoiteltavien vaikutusten selkeys ja realismi
- Tulosten arviointia ja seuranta varten esitettyjen mittareiden selkeys, sisältö ja kattavuus

Toiminnan toteuttaminen

- Hankkeen toimenpiteiden vaikutukset (haun linjasta riippuen):
 - saariston liikuntatarjonnan lisäämiseen ja saaristolaisten kestävästi liikkumisen, toimintakyvyn ja yhteisöllisyyden kasvattamiseen tai
 - lisätä matkailijoiden ja paikallisten mahdollisuuksia vastuulliseen ja turvalliseen lihasvoimin tapahtuvaan luontoliikuntaan; edistää alueiden matkailullista vetovoimaa ja paikallisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia
- Hakemuksen laatu, selkeys ja ymmärrettävyys

- Nykytilan/lähtötilanteen kuvauksen selkeys ja kattavuus, hankkeen perustuminen todennettuun tarpeeseen
- Esitettyjen toimenpiteiden selkeys, sisältö ja kohdentuminen (mm. suhteessa nykytilaan/lähtötilanteeseen)
- Hankkeen toteutettavuus ja käynnistysvalmius
- Hankkeen viestintätoimenpiteiden selkeys ja kohdentuminen (suunnitellut sisällöt, kohderyhmät, kanavat ja ajoitus)
- Kohderyhmien osallistaminen ja tavoittaminen hankkeessa (saaristohankkeissa)
- Vuorovaikutteinen toimintatapa (esim. sidosryhmiä osallistava toiminta) (saaristohankkeissa)
- Hankkeen toteuttajatahojen yhteistyön tarkoituksenmukaisuus ja jatkuvuus (yhteistyösopimus) (luontomatkailuhankkeissa)
- Hankkeen mahdollinen yhteistyö alueen matkailuyritysten kanssa (luontomatkailuhankkeissa)
- Hankkeen toiminnan liityntäpinnat kansalliseen ja alueelliseen matkailustrategiaan (tai vastaavaan strategiaan, esimerkiksi elinkeinostrategiaan, kansalliseen luonnon virkistyskäytön strategiaan) (luontomatkailuhankkeissa)

Kustannusarvio ja rahoitus

- Hankkeen kustannukset suhteessa tavoiteltaviin vaikutuksiin ja esitettyihin toimenpiteisiin
- Kustannusarvion realismi
- Kokonaiskustannusten ja eri kustannuslajien hyväksyttävyys, relevanttius ja kohtuullisuus

Kiitos!

laura.latvakoski@gov.fi

